

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Υπόθεση Αρ. 770/2021)

27 Σεπτεμβρίου 2022

[ΜΙΧΑΗΛ, ΔΔΔ]

Μεταξύ

ΣΩΤΗΡΗ ΜΕΧΜΕΤ

Αιτητή

ΚΑΙ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΗΣ ΜΕΤ' ΑΔΕΙΑΣ

Καθ' ου η Αίτηση

.....

Γιάννης Πολυχρόνης μαζί με Στέλιο Μάο, για τον αιτητή.

Μαρία Δρυμιώτου (κα) για Γενικό Εισαγγελέα, για τον καθ' ου η αίτηση.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΜΙΧΑΗΛ, ΔΔΔ: Ο αιτητής με την προσφυγή του ζητά την ακύρωση της απόφασης του καθ' ου η αίτηση ημερομηνίας 25.5.2021 να απορρίψει το αίτημα που υπέβαλε για αποφυλάκισή του επ' αδεία.

Ο αιτητής καταδικάστηκε από Αγγλικό Δικαστήριο έξι φορές σε ισόβια φυλάκιση από τις 2.12.1999 μετά που κρίθηκε ένοχος για τη διάπραξη τριών βιασμών και τριών απόπειρων στραγγαλισμού με πρόθεση. Εκτελούσε την ποινή του μέχρι τις 3/1.1.2012 οπότε και μεταφέρθηκε στην Κύπρο για τη συνέχιση της ποινής του. Στις 8.4.2020 ο αιτητής υπέβαλε αίτηση για αποφυλάκιση επ' αδεία η οποία αφού εξετάστηκε, απορρίφθηκε με την προσβαλλόμενη στην υπό κρίση προσφυγή απόφαση.

Οι λόγοι ακύρωσης που προβάλλει ο αιτητής αφορούν, συνοπτικά, σε πλάνη περί τα πράγματα και τον νόμο, έλλειψη δέουσας έρευνας και αιτιολογίας, παραβίαση του Άρθρου 8 του Συντάγματος και του αντίστοιχου Άρθρου 3 της ΕΣΔΑ και της αρχής της αναλογικότητας και πάσχουσα σύνθεση του καθ' ου η αίτηση λόγω της συμμετοχής της προϊστάμενης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Το νομικό πλαίσιο διέπεται από τον περί Φυλακών Νόμο, Ν. 62(Ι)/1996.

Σχετικά είναι τα πιο κάτω Άρθρα:

«**14.** (1) Το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει για περίοδο τριών ετών Συμβούλιο Αποφυλάκισης Κρατουμένων επ' Αδεία αποτελούμενο από πέντε μέλη όπως καθορίζεται στο εδάφιο (2), με καθήκον και εξουσία να εξετάζει και να αποφασίζει, με τον τρόπο και τις διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο, επί αιτημάτων κρατουμένων σύμφωνα με τα άρθρα 14Α και 14Β, για την υπό όρους αποφυλάκισή τους επ' αδεία για συνέχιση της έκτισης της ποινής τους για το εναπομένον μέρος αυτής εκτός των Φυλακών και να ασκεί κάθε άλλη εξουσία που του παρέχεται δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(2) Ως μέλη του Συμβουλίου Αποφυλάκισης διορίζονται δυνάμει του εδαφίου (1) άτομα εγνωσμένου κύρους και ήθους από τα οποία ένα μέλος είναι πρώην δικαστής με πολυετή πείρα στο ποινικό δίκαιο, ένα μέλος είναι νομικός και τα υπόλοιπα τρία μέλη κατέχουν προσόντα σε σχετικές με το θέμα ειδικότητες, όπως η Δικανική Ψυχιατρική, η Δικανική Ψυχολογία, η Ψυχιατρική, η Ψυχολογία, η Εγκληματολογία, η Κοινωνιολογία και η ειδικότητα του Κοινωνικού Λειτουργού.

14Η. (1) Για τη λήψη απόφασης σε αίτημα κρατουμένου για την υπό όρους αποφυλάκισή του επ' αδεία και για τους όρους και περιορισμούς που είναι σκόπιμο να τεθούν, το Συμβούλιο Αποφυλάκισης εξετάζει, λαμβάνει δεόντως υπόψη, και συνεκτιμά σε κάθε περίπτωση τους ακόλουθους παράγοντες:

(α) Το βαθμό επικινδυνότητας του κρατουμένου και τις πιθανότητες υποτροπής του·

(β) τη διασφάλιση της προστασίας της κοινωνίας διά της πρόληψης αδικημάτων όπως εκείνα για τα οποία ο κρατούμενος εκτίει την ποινή ή ανάλογα με την περίπτωση, τις συντρέχουσες ή διαδοχικές ποινές των οποίων το εναπομένον μέρος επιζητεί με το αίτημα του να εκτίσει εκτός των Φυλακών·

(γ) τυχόν προσωπικές, οικογενειακές ή και άλλες συνθήκες που δυνατόν να συνηγορούν σε υπό όρους αποφυλάκιση του κρατουμένου επ' αδεία, χωρίς αυτό να αντιστρατεύεται την προστασία της κοινωνίας:

Νοείται ότι ο παράγοντας της διασφάλισης της προστασίας της κοινωνίας διά της πρόληψης αδικημάτων, έχει ιδιαίτερη βαρύτητα αναφορικά με αιτήματα κρατουμένων που εκτίουν ποινή ή ποινές ισόβιας φυλάκισης ή πολυετείς ποινές φυλάκισης για τη διάπραξη αδικημάτων με την άσκηση βίας.

(2) Προκειμένου να συνεκτιμήσει τους παράγοντες που αναφέρονται στο εδάφιο (1), το Συμβούλιο Αποφυλάκισης εξετάζει σε κάθε περίπτωση κρατούμενου, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

(α) Το είδος του αδικήματος για το οποίο ο κρατούμενος εκτίει την ποινή φυλάκισης της οποίας το εναπομένον μέρος επιζητεί με το αίτημά του να εκτίσει εκτός των Φυλακών·

(β) την ποινή της οποίας το εναπομένον μέρος ο κρατούμενος επιζητεί με το αίτημά του να εκτίσει εκτός των Φυλακών·

(γ) σε περίπτωση που το αίτημα του κρατούμενου αφορά έκτιση εκτός των Φυλακών του εναπομένοντος μέρους ποινών οι οποίες συντρέχουν ή τρέχουν διαδοχικά, εξετάζεται επίσης το είδος όλων των αδικημάτων για τα οποία επιβλήθηκαν οι συντρέχουσες ή διαδοχικές ποινές, όπως και όλες οι ποινές που επιβλήθηκαν για τα εν λόγω αδικήματα·

(δ) τα γραπτά σχόλια του Δικαστηρίου κατά την επιβολή της ποινής ή των ποινών που αναφέρονται στη παραγράφους (β) και (γ)·

(ε) το ποινικό μητρώο του κρατούμενου·

(στ) τις προηγούμενες ευκαιρίες που τυχόν δόθηκαν στον κρατούμενο από Δικαστήριο και ή τη διεύθυνση των Φυλακών για αποτροπή υποτροπής του·

(ζ) τις προθέσεις και τα σχέδια του κρατούμενου για επιτυχή και νομοταγή ένταξή του στη κοινωνία·

(η) κατά πόσο ο κρατούμενος έχει καταβάλει θετικές και πετυχημένες προσπάθειες για λύση του προβλήματος ή των προβλημάτων που τον οδήγησαν στη διάπραξη του αδικήματος ή αδικημάτων που αναφέρονται στις παραγράφους (α) και (γ)·

(θ) τη συμπεριφορά του κρατούμενου προς το προσωπικό των Φυλακών και την αντιμετώπισή του στο θέμα τήρησης των πειθαρχικών κανόνων των Φυλακών·

(ι) κατά πόσο κρίνεται επί του παρόντος αναγκαία η κράτηση του κρατούμενου στην πτέρυγα υψίστης ασφαλείας των Φυλακών·

(ια) κατά πόσο ο κρατούμενος έχει έμπρακτα μετανοήσει για την εγκληματική του συμπεριφορά και κατά πόσο έχει συνειδητοποιήσει

τις συνέπειες της εγκληματικής του συμπεριφοράς για το θύμα ή τα θύματα και τους συγγενείς τους·

(ιβ) κατά πόσο ο κρατούμενος έχει επίγνωση των δικών του προβλημάτων ή και αντιλήψεων που οδήγησαν στη διάπραξη του αδικήματος ή αδικημάτων που αναφέρονται στις παραγράφους (α) και (γ) και κατά πόσο έχει έμπρακτα συμβάλει στη σημαντική μείωση του κινδύνου επανάληψής τους·

(ιγ) την έκθεση του δικανικού ψυχιάτρου των Φυλακών, ιδίως όπου υπάρχει ιστορικό σοβαρών ψυχολογικών προβλημάτων·

(ιδ) τη συμπεριφορά του κρατουμένου όταν τυχόν τοποθετήθηκε από τη διεύθυνση των Φυλακών σε θέση εμπιστοσύνης·

(ιε) τις τυχόν βάσιμες πληροφορίες από τη διεύθυνση των Φυλακών ή την Αστυνομία που δημιουργούν εύλογη υπόνοια ότι με την επ' αδεία αποφυλάκισή του ο κρατούμενος σχεδιάζει κακόβουλες πράξεις εναντίον του θύματος ή της οικογένειας ή φίλων του θύματος·

(ιστ) την όλη συμπεριφορά του κρατουμένου κατά την περίοδο που προηγουμένως είχε εκτίσει μέρος της ποινής ή των ποινών του ή μέρος άλλης ποινής ή ποινών εκτός των Φυλακών δυνάμει απόφασης του Συμβουλίου Αποφυλάκισης για επ' αδεία αποφυλάκισή του·

(ιζ) το δείκτη επικινδυνότητας του κρατουμένου.

14Θ. (1) Για τους σκοπούς του άρθρου 14Η, το Συμβούλιο Αποφυλάκισης έχει εξουσία και καθήκον, σε κάθε περίπτωση κρατουμένου-

(α) να εξασφαλίζει όλο το αναγκαίο γραπτό πληροφοριακό υλικό τόσο από τη διεύθυνση των Φυλακών όσο και από άλλες υπηρεσίες, περιλαμβανομένων εκθέσεων από τις πιο κάτω υπηρεσίες με εισηγήσεις τους προς το Συμβούλιο Αποφυλάκισης-

(i) τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,

(ii) την Αστυνομία,

(iii) τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας,

(iv) τη διεύθυνση των Φυλακών,

(β) να καλεί τον κρατούμενο σε προφορική συνέντευξη και-

(i) να ακούει τον κρατούμενο και τους τυχόν δικούς του ειδικούς, μάρτυρες και δικηγόρους,

(ii) να αποδέχεται και να εξετάζει οποιοδήποτε γραπτό πληροφοριακό υλικό και στοιχεία που δυνατόν να υποβάλει ο κρατούμενος για στήριξη των δικών του θέσεων,

(iii) να επιτρέπει στον κρατούμενο ή και το δικηγόρο του να επιθεωρεί πριν την προφορική συνέντευξη οποιοδήποτε γραπτό πληροφοριακό υλικό που έχει εξασφαλίσει το Συμβούλιο Αποφυλάκισης σε σχέση με το αίτημά του, και όπου το ζητά ο κρατούμενος, να θέτει στη διάθεσή του κατά τη συνέντευξη, για υποβολή ερωτήσεων από τον ίδιο ή τον δικηγόρο του, τα άτομα από τα οποία έχει εξασφαλιστεί το υλικό.

(2) Για τις συνεντεύξεις κρατουμένων τηρούνται πρακτικά τα οποία αφού εγκριθούν από το Συμβούλιο Αποφυλάκισης, επικυρώνονται από αυτό και υπογράφονται από τον πρόεδρό του.»

Ο καθ' ου η αίτηση στις σελίδες 2 – 7 της απόφασης καταγράφει κατά τρόπο λεπτομερή τις λεπτομέρειες των αδικημάτων για τα οποία καταδικάστηκε ο αιτητής, την εντύπωση που απεκόμισε ο καθ' ου η αίτηση κατά την προφορική συνέντευξή του και τους λόγους για τους οποίους κρίνει ότι δεν μπορεί να εγκριθεί το αίτημα.

Παρατηρώ, επίσης, ότι τόσο η διεύθυνση των φυλακών όσο και οι υπηρεσίες κοινωνικής ευημερίας καταγράφουν τα δεδομένα που αφορούν στον αιτητή αλλά δεν καταλήγουν σε κάποια εισήγηση θετική ή αρνητική σε αντίθεση με τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας και τον Αρχηγό Αστυνομίας οι οποίοι, αφενός ο δεύτερος εισηγήθηκε την απόρριψη του αιτήματος αιτιολογώντας την εισήγηση με αναφορά στη σοβαρότητα των αδικημάτων και την ποινή που επιβλήθηκε στον αιτητή, και αφετέρου οι

υπηρεσίες ψυχικής υγείας διαπίστωσαν παράγοντες επικινδυνότητας και κάποια ψυχοπαθητικά στοιχεία όπως την έλλειψη τύψεων και μεταμέλειας και την ανικανότητα ενδοσκόπησης.

Τα στοιχεία αυτά σε συνδυασμό με τα ευρήματα του ιδίου του καθ' ου η αίτηση μετά τη συνέντευξη που πραγματοποίησε με τον αιτητή τα οποία καταγράφονται στα πρακτικά των συνεδριάσεων και αποτελούν μέρος του διοικητικού φακέλου που κατατέθηκε ως Τεκμήριο 1, υποδεικνύουν ότι ο καθ' ου η αίτηση ενήργησε κατ' εφαρμογή του Νόμου, προέβη στη δέουσα έρευνα και αιτιολόγησε δεόντως την απόφασή του.

Σε ότι αφορά στους ισχυρισμούς του αιτητή περί στατικής εκτίμησης, δεν μπορώ να συμφωνήσω. Η εκτίμηση είναι, προφανώς, στατική αφού δεν οδήγησε σε μεταβολή των δεδομένων εντούτοις, δεν θα μπορούσε να οδηγήσει σε μεταβολή δεδομένου ότι ο καθ' ου η αίτηση δεν ικανοποιήθηκε ότι ξεπεράστηκε ή μειώθηκε η επικινδυνότητα του αιτητή σε τέτοιο βαθμό που να μην βλάπτεται το δημόσιο συμφέρον από την έξοδο του αιτητή από τις φυλακές.

Αναφορικά με την αρχή της αναλογικότητας, θεωρώ ότι δεν τυγχάνει εφαρμογής εφόσον δεν πρόκειται περί δυσμενούς διοικητικού μέτρου που επιβλήθηκε σε διοικούμενο στα πλαίσια διοικητικής διαδικασίας αλλά περί

έκτισης ποινής που επιβλήθηκε από Δικαστήριο τις συνθήκες της οποίας με την αίτησή του επιδιώκει ο αιτητής να αλλάξει.

Αναφορικά, τέλος, με την εισήγηση περί πάσχουσας σύνθεσης λόγω της συμμετοχής της κας Βαλανίδου, προϊστάμενης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας στις φυλακές, δεν μπορώ να συμφωνήσω εφόσον η ιδιότητα της αυτή δεν ισοδυναμεί με έλλειψη αμεροληψίας. Οι φυλακές δεν είναι επιχείρηση στην οποία η κα Βαλανίδου έχει συμφέρον αλλά είναι σωφρονιστικό κρατικό ίδρυμα και ουδέν συμφέρον θα μπορούσε να είχε το μέλος αυτό είτε από την έγκριση είτε από την απόρριψη του αιτήματος του αιτητή.

Για τους πιο πάνω λόγους καταλήγω ότι η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται. Επιδικάζονται €1400 έξοδα υπέρ του καθ' ου η αίτηση και εναντίον του αιτητή.

Ε. ΜΙΧΑΗΛ, ΔΔΔ